KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/521,

24. märts 2021,

millega kehtestatakse erikord mehhanismi jaoks, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrust (EL) 2015/479 ühiste ekspordieeskirjade kohta, ([1]) eriti selle artiklit 5,

ning arvestades järgmist:

(1) 30. jaanuaril 2021 võttis komisjon vastu rakendusmääruse (EL) 2021/111, ([2]) millega seati COVID-19 vaktsiinide ja nende vaktsiinide tootmiseks kasutatavate toimeainete, sealhulgas tüvi- ja töörakupankade ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine vastavalt määruse (EL) 2015/479 artiklile 5. Kui nende meetmete jõustumisest oli möödunud kuus nädalat, võttis komisjon vastu rakendusmääruse (EL) 2021/442, ([3]) millega seati kuni 30. juunini 2021 nende toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine vastavalt määruse (EL) 2015/479 artiklile 6.

(2) Maailmas on endiselt COVID-19 vaktsiini tarneraskused ja need isegi suurenevad, võttes arvesse tootmisega seotud viivitusi.

(3) Kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2021/442 peavad liikmesriigid ekspordiloa andmisest keelduma, kui asjaomane eksport ohustab liidu ja vaktsiinitootjate sõlmitud eelostulepingute täitmist, võttes arvesse vaktsiinikoguste tarnimist ja muude lepingutingimuste täitmist, näiteks taotluse esitamise ajal liitu tarnitavat vaktsiinikogust.

(4) COVID-19 vaktsiinide tootmise ja nende liitu tarnimise viivituste puhul ei ole jätkuvalt piisavalt läbipaistvust ning endiselt esineb piiranguid, mis võivad ohustada rakendusmäärusega (EL) 2021/442 hõlmatud kauba tarnekindlust liidus. Ekspordiloa andmise või andmisest keeldumise kohta otsuse tegemisel tuleks seega võtta arvesse täiendavaid asjaolusid.

(5) Teave, mille komisjon on kogunud rakendusmäärusega (EL) 2021/111 kehtestatud ja rakendusmäärusega (EL) 2021/442 jätkatud ekspordiloa mehhanismi kaudu ja tolliandmetest, on näidanud, et eksporti, mille suhtes kohaldatakse ekspordiloa mehhanismi, võidakse suunata riikide kaudu, mis on siiani olnud ekspordiloa nõudest vabastatud, mis ei võimalda saavutada nõutavat läbipaistvust. Sellised vabastused tuleks seega ajutiselt peatada.

(6) Vabastusi tuleks säilitada rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 1 lõike 9 punktis a nimetatud teatavate riikide ja territooriumide suhtes, mis sõltuvad suurel määral nende liikmesriikide kesksetest tarneahelatest, millega nad on seotud, või naaberliikmesriikide tarneahelatest.

(7) Põhjenduses 5 märgitud teabest nähtub samuti, et liidu tootjad on eksportinud suures koguses ekspordiloa mehhanismiga hõlmatud kaupa riikidesse, millel on endal suur tootmisvõimsus, samas kui need riigid ise piiravad eksporti liitu kas seaduse või lepinguliste või muude kokkulepete alusel, mis on sõlmitud nende territooriumil tegutsevate vaktsiinitootjatega. See ebakõla põhjustab liidus tarneraskusi.

([1]) ELT L 83, 27.3.2015, lk 34.

([2]) Komisjoni 29. jaanuari 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/111, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine (ELT L 31 I, 30.1.2021, lk 1).

([3]) Komisjoni 11. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/442, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine (ELT L 85, 12.3.2021, lk 190).

(8) Lisaks sellele nähtub samast teabest, et liidu tootjad on eksportinud suures koguses ekspordiloa mehhanismiga hõlmatud tooteid teatavatesse riikidesse, millel puudub tootmisvõimsus, aga mille vaktsineeritute arv on liidust suurem või praegune epidemioloogiline olukord liidust parem. Eksportimine nendesse riikidesse võib seega ohustada tarnekindlust liidus.

(9) Sellest tulenevalt peaksid liikmesriigid ekspordilubade andmisest keelduma.

(10) Komisjon peaks võtma samu täiendavaid asjaolusid arvesse, kui ta hindab otsuse eelnõu, millest liikmesriigi pädev asutus on andnud teada kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 2 lõikega 4.

(11) Olukorra kiireloomulisuse tõttu tuleks käesolevas määruses sätestatud meetmed võtta kooskõlas määruse (EL) 2015/479 artikli 3 lõikega 3.

(12) Käesolev määrus peaks jõustuma viivitamata. Võttes arvesse määruse (EL) 2015/479 artikli 5 lõiget 5, tuleks käesolevas määruses sätestatud meetmeid kohaldada kuue nädala jooksul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 1 lõike 9 punkti a kohaldamine peatatakse.

Peatamist ei kohaldata siiski järgmiste riikide ja territooriumide suhtes:

— Andorra,

— Fääri saared,

— San Marino,

— Vatikan,

— Euroopa Liidu toimimise lepingu II lisas loetletud ülemeremaad ja -territooriumid,

— Büsingen,

— Helgoland,

— Livigno,

— Ceuta ja Melilla.

Artikkel 2

1. Liikmesriigi pädev asutus annab vastavalt rakendusmäärusele (EL) 2021/442 taotletud ekspordiloa tingimusel, et:

a) ekspordiluba vastab rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 1 lõikes 7 sätestatud tingimusele;

b) luba ei ohusta muul moel rakendusmäärusega (EL) 2021/442 hõlmatud kauba tarnekindlust liidus.

2. Selleks et teha kindlaks, kas lõike 1 punktis b sätestatud tingimus on täidetud, hindab liikmesriigi pädev asutus järgmisi asjaolusid:

a) kas ekspordi sihtriik piirab rakendusmäärusega (EL) 2021/442 hõlmatud kaupade või nende tootmiseks kasutatud toorainete eksporti liitu kas seaduse alusel või muul viisil, sh sõlmides lepingupõhised kokkulepped nende kaupade tootjatega;

b) ekspordi sihtriigi asjakohased tingimused, sh epidemioloogiline olukord, vaktsineerituse tase ja rakendusmäärusega (EL) 2021/442 hõlmatud kaupade kättesaadavus.

3. Kui komisjon hindab otsuse eelnõu, millest liikmesriigi pädev asutus on andnud teada kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 2 lõikega 4, hindab ta samuti, kas käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud tingimused on täidetud, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud asjaolusid.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuue nädala jooksul alates selle jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN